

Отже, для того, щоб здійснювати заходи з попередження транснаціональної організованої злочинності та боротьби з нею, нам абсолютно необхідна міжнародна співпраця держав на універсальному рівні і суворе дотримання принципів міжнародного права, зокрема принципу виконання прийнятих на себе зобов'язань по здійсненню заходів з протидії та боротьби з транснаціональною організованою злочинністю.

Науковий керівник – к.ю.н., ас. Стеценко Н.С.

Яцина М.О.

*ІПКОП України, 5 курс, 21 група,
Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого*

МІЖНАРОДНІ НЕУРЯДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ

Однією з основ побудови демократичної, соціальної та правової держави в Україні, у світлі сучасного державно-правотворчого процесу, є створення та гарантування загальної безпеки у суспільстві. Адже, це є передумовою стабільності існування українського народу.

Розвиток інформаційного суспільства, внаслідок науково-технічного прогресу та зростання процесів глобалізації породжують нові форми загроз, однією з яких є злочинність. Пожвавлення процесу європейської інтеграції України вимагає проведення численних реформ, зокрема і реформування правоохоронної системи. Зближення та поступове проведення українського законодавства у сфері протидії злочинності, з метою його адаптації до *aquis communitate*, перейняття європейських і світових стандартів, концепцій, впровадження інноваційних методів боротьби зі злочинністю є невід'ємною частиною забезпечення ефективного реформування правової сфери.

У таких умовах необхідно ретельно вивчати світовий досвід успішної реалізації політики у сфері запобігання злочинності. Необхідним є процес вивчення діяльності міжнародних організацій, які займаються проблемою запобігання злочинності. Оскільки, вони посідають важливе місце у формуванні основи міжнародно-правової системи запобігання злочинності. Під їх егідою

відбувається прийняття міжнародних актів, проведення конференцій, вивчення особливостей заходів запобігання злочинності у різних країнах та регіонах, розроблення нових методів та способів боротьби з нею тощо.

В сучасному світі існує широке коло міжнародних міжурядових організацій, які займаються проблемами запобігання злочинності. Серед них найвідомішими є ООН, Інтерпол, спеціалізовані установи ООН (ЕКОСОП) тощо. Поряд з такою розгалуженою системою міжнародних інституцій існує ряд неурядових міжнародних організацій, які спрямовують свою діяльність на запобігання злочинності у світі. Серед них: Міжнародний центр по запобіганню злочинності, Попередження злочинності шляхом облаштування середовища, Кримінон, Центр вивчення насильства і примирення і так далі.

Нажаль, у вітчизняній науці діяльності таких організацій мало приділена увага, незважаючи на їх активну роботу. Відсутні теоретичні доробки щодо характеристики діяльності цих організацій, їх структури, складу, цілей та методів діяльності, а також їх місце і роль у сфері запобігання злочинності. Вивчення питання про працю міжнародних неурядових організацій та її результатів може стати цінним джерелом додаткових знань, набуття досвіду, отримання нових підходів, методів та способів боротьби зі злочинною діяльністю та її запобігання в Україні.

Варто наголосити, що діапазон та сфера діяльності таких організацій є надзвичайно великими та різноманітними: від поширення своєї діяльності як на цілий світ (наприклад, Кримінон), так і в межах певних регіонів (Центр вивчення насильства і примирення), від вивчення запобігання злочинності у широкому значенні (Міжнародний центр по запобіганню злочинності), так і до окремих кримінологічних напрямків запобігання злочинності (Попередження злочинності шляхом облаштування середовища).

Найбільшою у світі міжнародною неурядовою організацією є International centre for the prevention of crime (Міжнародний центр по запобіганню злочинності, далі – ICPC), яка була створена у 1994 році у Монреалі. Вона є унікальним міжнародним форумом і ресурсним центром, що присвячений обміну ідеями та знаннями в галузі запобігання злочинності та забезпечення гро-

мадської безпеки. ІСРС прагне сприяти налагодженню ефективного обміну між системами кримінального правосуддя і громадянського суспільства в різних країнах і містах. Місія ІСРС покликана створити безпечні та здорові громади та суспільство за допомогою застосування стратегічних програм та ініціатив, які спрямовані на зниження і запобігання правопорушень та віктимізації, а також підтримувати міжнародні норми і стандарти, зокрема, Керівні принципи ООН з попередження злочинів (1995 і 2002). Організація закликає країни, міста і установи інвестувати в профілактику злочинності, а не покладатися на більш дорогий процес кримінального правосуддя з метою боротьби зі злочинністю. ІСРС тісно співпрацює з ООН (Комітетом контролю над наркотичними засобами, Комісією із запобігання злочинності і кримінального правосуддя) та є членом її світової мережі інститутів запобігання злочинності.

Іншою, не менш цікавою організацією є Criminon (далі – Кримінон), створена у 1972 році, штаб-квартира розташована у Лос-Анджелесі. На відміну від ІСРС, ця організація займається лише тією стороною запобігання злочинності, що пов'язана з соціальною адаптацією та виправленням злочинців. Таким чином, нею пропагандується ідея про те, що усвідомивши відповідальність за свої дії, люди в системі кримінального правосуддя можуть стати етичними і продуктивними громадянами. Вона займається дослідженнями причин злочинності та відновлення самоповаги злочинців шляхом надання наркотичної детоксикації, освіти і загальних психологічних програм. Кримінон управляє мережею груп в 35 країнах по всьому світу (зокрема, і в Україні існує громадська організація «Кримінон-Надія»), проводить семінари, курси і програми в тюрмах, місцях умовно-дострокового звільнення, а також надання допомоги шляхом навчання співробітників виправних установ та їх персоналу.

Вивчення такого досвіду, його узагальнення, виокремлення позитивних аспектів у діяльності цих організацій може стати корисним у використанні при впровадженні заходів та розробленні концепцій запобігання злочинності в нашій державі.

Науковий керівник – к.ю.н., ас. Таволжанський О.В.